

Finansowanie kampanii wyborczej Materiał ze strony www.maszglos.pl

Komitet wyborczy może pozyskiwać i wydatkować środki jedynie na cele związane z wyborami. Może to zacząć robić dopiero z dniem formalnego zarejestrowania. Pozyskiwanie musi zakończyć z dniem wyborów, a wydawanie - z dniem złożenia sprawozdania finansowego (o sprawozdaniu - czytaj w podpunkcie niżej).

Dopuszczalne źródła finansowania zależą od tego, kto tworzy komitet. W przypadku komitetów partyjnych pieniądze mogą pochodzić jedynie z funduszu wyborczego partii, w przypadku komitetów organizacji i wyborców - tylko z wpłat Polaków zamieszkałych na stałe na terenie RP oraz z kredytów bankowych zaciąganych na cele wyborcze. **Łączna suma wpłat od osoby fizycznej na rzecz komitetu wyborczego nie może przekraczać 15-krotności minimalnego wynagrodzenia obowiązującego w dniu poprzedzającym ogłoszenie rozporządzenia o zarządzeniu wyborów.** Jeśli jest wyższa, kwota ponad limit przepada na rzecz Skarbu Państwa.

Żaden komitet wyborczy nie może przeprowadzać zbiórek publicznych.

Dla przejrzystości rozliczeń Ordynacja wyborcza przyjmuje następujące zasady:

- komitety nie mogą przyjmować żadnych wartości niepieniężnych. Jedyne wyjątek: osoby fizyczne mogą bez wynagrodzenia rozpowszechniać ich ulotki i plakaty wyborcze;
- środki finansowe komitetu powinny być gromadzone na jednym rachunku bankowym - podstawą do jego utworzenia jest zaświadczenie PKW albo komisarza o przyjęciu zawiadomienia o utworzeniu komitetu. Ten sam dokument pozwala na wpis do Rejestru Gospodarki Narodowej (REGON) i nadanie numeru identyfikacji podatkowej (NIP) na zasadach określonych w przepisach o ewidencji i identyfikacji podatników i płatników;
- środki na konto komitetu można wpłacać jedynie czekiem, przelewem lub kartą.

Ordynacja wyborcza precyzuje także limity wydatków komitetów. W wyborach do rad gmin, powiatów i sejmików województw, limit ustala się mnożąc ustawowo określoną kwotę przypadającą na jeden mandat radnego przez liczbę mandatów przypadających na okręg lub okręgi, w których komitet wyborczy zarejestrował kandydatów

Kwota przypadająca na jeden mandat zależy od rady i wynosi:

- w wyborach do rady gminy w gminach do 20 tys. mieszkańców - 750 zł;
- w wyborach do rady gminy w gminach powyżej 20 tys. mieszkańców oraz w wyborach do rad dzielnic miasta stołecznego Warszawy - 1 tys. zł;
- w wyborach do rady powiatu - 2 tys. zł;
- w wyborach do rady miasta w miastach na prawach powiatu - 3 tys. zł;
- w wyborach do sejmiku województwa - 5 tys. zł.

PRZYKŁAD. Komitet wyborczy X zarejestrował swoich kandydatów w wyborach do rady powiatu w dwóch okręgach wyborczych. W jednym z okręgów wybiera się sześciu, a w drugim czterech radnych. Ponieważ kwota przypadająca na jeden mandat wynosi 2 tys. zł, a na oba okręgi przypada dziesięć mandatów łącznie, komitet X może wydać maksymalnie 20 tys. zł (10 x 2 tys. zł).

Limity w wyborach bezpośrednich na wójta (burmistrza, prezydenta miasta) oblicza się na innych zasadach. Otóż, **limit wydatków kandydata w gminach do 500 tys. mieszkańców ustala się mnożąc liczbę mieszkańców tej gminy przez kwotę 50 groszy. W gminach powyżej 500 tys. mieszkańców pierwszych 500 tys. mnoży się przez kwotę 50 groszy, a kolejnych - przez 25 groszy.**

PRZYKŁAD. *Gmina X liczy sobie 600 tys. mieszkańców. W związku z tym komitet wyborczy kandydata Y na kampanię wyborczą może wydać maksymalnie 275 tys. zł obliczone według wzoru:*
- 500 tys. x 50 groszy = 250 tys. zł;
- plus: 100 tys. x 25 groszy = 25 tys. zł.

A co się stanie, jeśli komitet wyda na kampanię mniej niż pozyskał? W przypadku komitetu partyjnego nadwyżka trafia do funduszu wyborczego danej partii. Komitety organizacji i wyborców przekazują ją na cele charytatywne, przy czym - jeśli kwota ta jest wyższa niż 1 tys. zł - pełnomocnik finansowy informuje o niej publicznie w ciągu siedmiu dni od przekazania.

W ciągu trzech miesięcy od dnia wyborów pełnomocnik finansowy musi złożyć sprawozdanie finansowe. Jego adresatem jest organ, który zarejestrował komitet, czyli komisarz wyborczy albo PKW.

Sprawozdanie zawiera dane o przychodach, wydatkach i zobowiązaniach finansowych komitetu. Muszą się w nim znaleźć także informacje o kredytach bankowych i ich warunkach oraz imienny wykaz wpłat od osób fizycznych. Wzór sprawozdania znajduje się w rozporządzeniu wydanym przez Ministra Finansów

Z uwagi na zasadę jawności finansowania wyborów Państwowa Komisja Wyborcza podaje sprawozdania do wiadomości publicznej w Biuletynie Informacji Publicznej, a komisarz - udostępnia na wniosek zainteresowanych (wcześniej musi wydać komunikat - w dzienniku o zasięgu co najmniej wojewódzkim - o miejscu, czasie i sposobie możliwości wglądu).

Pełnomocnik finansowy komitetu musi przechowywać dokumenty związane z finansowaniem kampanii przez co najmniej 12 miesięcy od dnia wyborów.

PKW albo komisarz wyborczy rozpatrują sprawozdania w ciągu pół roku. Na podstawie ich analizy mogą:

- przyjąć sprawozdanie bez zastrzeżeń;
- przyjąć sprawozdanie, wskazując na jego uchybienia;
- odrzucić sprawozdanie w przypadku stwierdzenia pozyskania lub wydatkowania środków komitetu wyborczego z naruszeniem przepisów Ordynacji, przekroczenia limitu wydatków, naruszenia zakazów przewidzianych ustawą (np. zakazu zbiórek publicznych), naruszenia innych przepisów dotyczących finansowania kampanii (np. przekroczenia limitu wpłat osób fizycznych).

W przypadku wątpliwości co do prawidłowości sprawozdania, organ, któremu je przedłożono, wzywa komitet do usunięcia wad lub udzielenia wyjaśnień. Ponadto może zlecić biegłemu rewidentowi sporządzenie ekspertyz lub opinii i raportów.

Od decyzji o odrzuceniu sprawozdania można się odwołać w następujący sposób:

- jeśli sprawozdanie odrzucił komisarz wyborczy - pełnomocnik finansowy w ciągu 14 dni od dnia doręczenia postanowienia może się odwołać do sądu okręgowego. Ten ma miesiąc na rozpatrzenie sprawy, a jego decyzja jest ostateczna;
- jeśli sprawozdanie odrzuciła Państwowa Komisja Wyborcza - pełnomocnik finansowy w terminie 14 dni od doręczenia postanowienia może wnieść skargę do Sądu Najwyższego. Na jej rozpoznanie sąd ma dwa miesiące, a jego decyzja jest ostateczna.

Powodzenia!